

Základní škola a Mateřská škola Senice na Hané, příspěvková organizace
Žižkov 300, 783 45 Senice na Hané; IČO: 70994510
Tel.: 588 880 255, email: vedeni.skoly@zssenice.nh.cz

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ ROK 2025/2026

Zpracoval:

Mgr. Tomáš Šoupal

OBSAH:

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	2
1.1 Identifikační údaje o škole:.....	3
2. VYHODNOCENÍ REALIZACE MPP ZA ŠKOLNÍ ROK 2024/2025.....	4
3. BEZPEČNÁ ŠKOLA.....	9
3.1 Školní řád.....	9
3.2 Riziková místa školy	9
3.3 Vnitřní informační zdroje školy	9
3.4 Elektronická schránka důvěry	10
4. ŽÁKOVSKÁ RADA	11
5. CÍLE A STRUKTURA MPP	12
5.1 Harmonogram	13
5.2 Organizační změny podporující prevenci rizikového chování	14
5.3 Náměty pro třídnické hodiny KiVa.....	14
5.4 Doporučený harmonogram programu KiVa proti šikaně	15
5.5 Obsah minimálního preventivního programu.....	16
5.6 Evaluace preventivního programu KiVa.....	22
6. KONTAKNÍ ÚDAJE NA EXTERNÍ PRACOVISTĚ.....	23
7. LEGISLATIVNÍ RÁMEC PRIMÁRNÍ PREVENCE	24
8. ZÁVĚR	26
PŘÍLOHA: KRIZOVÉ PLÁNY ŠKOLY.....	27

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Senice na Hané je plně organizovaná organizace, poskytující vzdělání od 1. do 9. ročníku. Jedná se o vesnickou školu pro žáky nejen ze Senice na Hané a jejích místních částí (Odrlice a Cakov), ale také z dalších okolních vesnic. Pro školní rok 2025/2026 má naše škola k 1. září 241 žáků.

Škola je umístěna ve dvou samostatných budovách. „Malá škola“ (Zákostelí 164) je domovem pro 1. až 3. třídu, „Velká škola“ (hlavní budova) patří vyšším ročníkům. Hlavní vizi naší práce jsme se pokusili shrnout do označení školního vzdělávacího programu, který jsme pojmenovali Světozor. Světozor je motto, kterým prezentujeme charakteristiku našeho školního vzdělávacího programu – mít celkový náhled na svět a dění v něm. Být přístupný všemu novému, být ochotný se dále učit a zdokonalovat. Program naší školy je orientován na žáka, respektuje jeho osobní maximum a individuální potřeby. Umožňuje efektivní, profesionální a promyšlenou práci učitele, který využívá tradiční i moderní metody pedagogiky. Má všem ve škole vytvořit zázemí, které rozvíjí tvořivost a současně zohledňuje možnosti. Má vybavit každého žáka vším potřebným pro úspěšný a radostný život.

1.1 Identifikační údaje o škole:

ŠKOLA: Základní škola a Mateřská škola Senice na Hané, příspěvková organizace

ADRESA: Žižkov 300, Senice na Hané, 783 45

ŘEDITEL ŠKOLY: Mgr. Bc. Gabriela Štefanová
email: gabriela.stefanova@zssenicenh.cz

ZÁSTUPCE ŘEDITELE: Mgr. Tomáš Šoupal
email: tomas.soupal@zssenicenh.cz

ŠKOLNÍ PSYCHOLOG: PhDr. Miroslava Czyžová
email: miroslava.cyzova@zssenicenh.cz

VÝCHOVNÝ PORADCE: Mgr. Markéta Houdková
email: marketa.houdkova@zssenicenh.cz

METODIK PREVENCE: Mgr. Tomáš Šoupal
email: tomas.soupal@zssenicenh.cz

KONTAKT: web: www.zssenicenh.cz
e-mail: vedeni.skoly@zssenicenh.cz
ředitelství /budova 2. stupně/; tel.: 588 880 255, 731 443 991
budova 1. stupně; tel.: 588 880 250

2. VYHODNOCENÍ REALIZACE MPP ZA ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

V rámci této oblasti se škola systematicky zaměřuje na témata, která mají velkou pozornost stále, a to prevenci šikany, vandalismu a užívání návykových látek. Také i na podporu zdravého životního stylu a v poslední době velmi významně na podporu a budování zdravých mezilidských vztahů. V rámci této oblasti je metodikem prevence každoročně vypracováván s ohledem na aktuální potřeby Minimální preventivní program (dále jen MPP), který je pro všechny zaměstnance školy závazný. Tento spadá současně pod školní poradenské pracoviště, které v návaznosti na aktuální jevy a dění ve škole dává podněty pro úpravy a klíčové oblasti k rozvíjení Minimálního preventivního programu na daný školní rok. Reaguje tak na aktuální potřeby a dění ve společnosti a reflektuje rizika, která vstupují nově či více do života našich žáků. Jeho součástí jsou dlouhodobé i krátkodobé aktivity, které si kladou za cíl vytvořit příznivé a bezpečné klima pro všechny žáky, jejich rodiče i vyučující.

Vyhodnocení realizace Minimálního preventivního programu za školní rok 2024/2025:

- **Spolupráce s vedením školy**

Významná je spolupráce v rámci práce školního poradenského pracoviště s vedením školy, neboť právě touto cestou dochází k definování základních oblastí, na které se bude MPP v daném roce zaměřovat. Tato spolupráce s vedením školy a ostatními členy ŠPP se jeví jako velmi efektivní a přínosná a čas jí věnovaný se následně odráží v běhu celého roku. V rámci setkávání ŠPP byl pravidelně MPP vyhodnocován, řešila se zde práce asistentů pedagoga a jejich vliv na atmosféru ve třídě, problematika neprospívajících a nadaných žáků. Velmi úzce se vedení školy podílelo i na jednáních s rodiči žáků, u nichž evidujeme kázeňské potíže. Klíčovou oblastí se v průběhu tohoto školního roku ukázala potřebnost třídnických hodin, které jsou zásadní pro budování zdravých vztahů mezi žáky, ale i všemi účastníky výchovně-vzdělávacího procesu.

- **Informace pedagogickému kolektivu**

Jelikož se MPP propisuje do spousty aktivit, které pedagogové v průběhu školního roku realizují s žáky, jsou učitelé seznamováni s jeho náplní v přípravném týdnu a počátkem měsíce září. Jsou jim doporučeny nové postupy v práci s problémovými dětmi a s informacemi o možnosti samostudia a dostupné odborné literatuře. Pravidelně bylo plnění jednotlivých bodů hodnoceno na pedagogických radách. Využito bylo poznatků, které byly v

průběhu roku získávány z různých zdrojů a od rozličných subjektů, s nimiž přicházela škola do kontaktu. A tyto, stejně jako zkušenosti celého školního roku, budou vzaty do programu dalšího roku.

- **Témata prevence**

Při obsahové formě MPP bylo vycházeno z publikace M. Miovského – „Programy a prevence školské intervence rizikového chování v praxi“ (2015). Napříč ročníky má MPP celkový rozsah 56 hodin, kdy je rozdělen do 9 oblastí. Jednotlivé znalosti, dovednosti a způsobilosti v příslušných oblastech a ročnících na sebe vzájemně navazují, tvoří ucelený systém. Témata MPP byla začleněna v tematických plánech a dle nich ve vyučovacích hodinách realizována. Probraná témata byla postupně zapisována do elektronické evidence třídních knih a probíhala jejich pravidelná kontrola.

Na 1. stupni ZŠ se tato problematika promítá především do předmětů prvouky a přírodovědy. Na stupni druhém byla témata součástí výchovy ke zdraví, dále náplní třídnických hodin, projektových dnů a mimovýukových soutěží.

- **Aktivity školy podporující prevenci rizikového chování**

Každoroční projekt „Bezpečně do školy“ je součástí školního vzdělávacího plánu. Opět se uskutečnil počátkem roku a jeho obsahem byla velmi pestrá témata týkající se bezpečnosti žáků v jejich životech. Jeho cílem bylo jako vždy připomenout žákům, jak se mají chovat na silnici, jakou výbavu by mělo mít jejich jízdní kolo a jak správně poskytnout první pomoc. Žáci plnili různorodé úkoly, které si pro ně připravili starší spolužáci. Všichni si tak samostatně či ve dvojicích vyzkoušeli vše, co bylo možné a zopakovali tuto tematiku. Projektový den proběhl bez potíží a určitě splnil účel, pro který byl připraven.

V rámci lyžařského kurzu byly pro žáky zařazeny také preventivní aktivity se zaměřením na posilování týmové spolupráce, vzájemnou podporu a bezpečné chování nejen na svahu, ale i v běžných situacích mimo výuku. Součástí programu byly diskuse o zodpovědném trávení volného času, významu dodržování pravidel a ohleduplnosti vůči ostatním. Praktické hry a modelové situace pomohly žákům uvědomit si rizika spojená s nevhodným chováním, podpořily rozvoj komunikace ve skupině a přispěly k posílení pozitivního klimatu kolektivu. Tyto aktivity byly hodnoceny žáky velmi kladně a staly se přirozenou součástí programu kurzu.

Ve škole došlo ke zhotovení nové schránky důvěry, která byla upevněna ve vstupu do budovy na Žižkově. Stávající schránka důvěry byla zároveň přemístěna do budovy 1. stupně v Zákostelí. Díky tomu mají žáci obou pracovišť možnost anonymně sdílet své podněty, problémy či obavy, což přispívá k bezpečnému prostředí školy.

Na začátku školního roku proběhly adaptační dny v 6. ročníku, jejichž cílem bylo podpořit začlenění nových žáků z okolních škol a posílit vztahy v nově vytvořeném kolektivu. Program se zaměřil na vzájemné poznávání, rozvoj spolupráce, komunikace a respektu mezi spolužáky. Součástí byly hry a aktivity podporující týmového ducha i diskuse o pravidlech třídního soužití. Adaptační dny přispěly k rychlejšímu stmelení třídního kolektivu, prevenci možných vztahových problémů a vytvoření pozitivního klimatu ve třídě.

Pro podporu duševní pohody žáků byl v budově na Žižkově (naproti ředitelně) vytvořen koutek odpočinku a relaxace, který byl vybaven kobercem, pohodlným nábytkem, relaxačními vaky a společenskými hrami. V průběhu 2. pololetí vznikl obdobný relaxační prostor i v přízemí školy. Tyto koutky slouží žákům jako místo pro zklidnění a trávení volného času v bezpečné a příjemné atmosféře.

Na podzim se uskutečnily preventivní programy Sdružení D, které byly zaměřeny na žáky 6. tříd (programy pro 6.A a 6.B) a také ohniskový program určený pro 7. ročník. Programy podporovaly u žáků rozvoj zdravých vztahů, posilování komunikace a prevenci rizikového chování.

Ve 4. až 6. ročníku proběhly během května a června besedy o bezpečném pohybu v kyberprostoru, realizované prostřednictvím interaktivní hry DigiStories Nela. Besedy vedly školní psychologka společně s výchovnou poradkyní a zaměřily se především na prevenci kyberšikany, uvědomění si rizik digitálního prostředí a podporu zodpovědného využívání moderních technologií.

Po celý školní rok se uskutečňovala pravidelná setkání žakovské rady, která vedla školní psychologka. Setkání probíhala jednou měsíčně a účastnili se jich zástupci všech tříd. Prostřednictvím těchto aktivit se žáci učili zodpovědnosti, spolupráci a respektu k názorům druhých. Žáci plánovali a následně realizovali různé školní akce, například Den bez aktovek,

Barevný týden nebo oslavu Dne dětí. Vedení ŽR odborníkem se ukázalo jako velmi přínosné a funkční pro celé toto seskupení.

V rámci spolupráce základní a mateřské školy byl sestaven plán společných aktivit vyučujících ZŠ a MŠ. Školní psycholožka pravidelně navštěvovala mateřskou školu a rodičům předškoláků byl nabídnut přípravný kurz. Ten probíhal jednou týdně od ledna do dubna a obsahoval dvanáct hodinových lekcí. Děti si v nich zvykaly na školní prostředí, plnily úkoly a připravovaly se na zápis do 1. třídy. Deset lekcí bylo určeno pouze pro děti, dvě lekce probíhaly společně s rodiči. Kurz byl hodnocen jako velmi přínosný a účastnilo se ho 36 dětí.

Ve 2. pololetí školního roku se škola začala připravovat na realizaci programu KiVa, což je finský program zaměřený na prevenci šikany. Proběhlo seznámení s obsahem, principy a cíli programu, dále školení koordinátorů a členů KiVa týmu a plánování konkrétní realizace. Program KiVa bude od 1. 9. 2025 realizován ve všech ročnících školy.

- **Konzultační hodiny a podpora žáků**

V rámci své činnosti nabízí metodik prevence konzultace žákům i kolegům, ať už sám či v tandemu se školní psycholožkou. Toto propojení se jeví jako velmi účinné a funkční. Obrátit se na něj mohou samozřejmě i rodiče. Jakož i na celé školní poradenské pracoviště a jeho členy. Sami vyučující jsou pak k dispozici rodičům ke konzultacím každou středu odpoledne po předchozí dohodě. Na škole funguje elektronická schránka důvěry, kde mohli žáci posílat své dotazy i osobní problémy. Během školního roku tato forma komunikace se školou využita nebyla. Ani v letošním školním roce nebyla využita schránka důvěry školní psycholožky. Stále platí, že žáci jsou velmi zdatní a využívají jejich služeb přímo a oslovují ji v její pracovně či při setkání na chodbách školy. I toto je hodnoceno velmi kladně, neboť žáci jsou schopni jít s tím, co je trápí, s důvěrou rovnou a otevřeně jejím směrem, což se v letošním roce jen potvrdilo.

Důraz je kontinuálně kladen i na práci se třídou jako celkem, na vzájemné vnímání žáků sebe sama a ostatních ve třídě a kolektivu. Podstatnou část na tomto snažení mají i projektové dny realizované ve škole, které děti samy tvoří za podpory pedagogů. Díky tomu žáci získávají nové zkušenosti, neboť v každém čase jsou i oni jiní a pracují rozličnými způsoby, nově naučenými a s každým dalším projektovým dnem mají nové zkušenosti, znalosti a dovednosti. To vše se propisuje do těchto akcí, které jsou velmi významné v celém vzdělávacím procesu.

I letos je důležité vyzdvihnout, že výstupy žáků z aktivit, do kterých se zapojují, či které sami tvoří, jsou velmi kvalitní a žáci mají mnohdy větší schopnosti, než si myslí. A díky těmto zkušenostem dochází zpět k sebehodnocení, opětovně si mohou takto uvědomit, že se dovedou ponořit do témat a práce, které již nabízí vzdělávací proces, pospolu vytvoří velmi zajímavé věci a mohou zažít úspěch v jiné podobě, ale úspěchu dojít mohou. Organizované projektové dny a jejich jednotlivá stanoviště mají vysokou úroveň a v rámci těchto dnů se navíc propojují oba stupně základní školy. Starší žáci jsou vzorem pro mladší, ukazují jim na svých stanovištích, co již svedou připravit a těmito úkoly je i vést. Podporou těchto vzorů je i žakovská rada a její nové nastavení v letošním. Dobrým zvykem a příkladem výše uvedeného je i tzv. učení naruby, kdy žáci 9. ročníku učí žáky na I. stupni. Je to velmi příjemná zkušenost pro všechny, a i zde žáci ukazují, že se dovedou této role velmi dobře zhostit.

3. BEZPEČNÁ ŠKOLA

3.1 Školní řád

Nastavená vnitřní pravidla školy jsou základním kamenem prevence rizikového chování. Školní řád figuruje jako samostatný dokument, který je dostupný na stránkách školy: [Školní řád Senice 2024](#). V rámci prevence rizikového chování ukotvuje následující oblasti:

- Práva žáka a jeho zákonného zástupce
- Povinnosti žáka a jeho zákonného zástupce
- Provoz a vnitřní režim školy
- Bezpečnost a ochrana zdraví žáků
- Ochrana před sociálně patologickými jevy
- Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

3.2 Riziková místa školy

Škola je umístěna ve dvou samostatných budovách. „Malá škola“ (Zákostelí 164) je domovem pro 1. až 3. třídu, „Velká škola“ (hlavní budova) patří vyšším ročníkům, jejichž součástí je i jídelna. Vzhledem k bezpečnosti žáků jsou po konci vyučování děti 1. stupně doprovázeny vychovatelkami či učitelkami na oběd, rizikové jsou zde prostory šaten a WC v suterénu.

Mezi riziková místa vnitřních prostor hlavní budovy jsou považovány prostory šaten a toalet. Dohledy během přestávky mají za povinnost tyto prostory pravidelně kontrolovat. Škola se snaží tyto problémy během přestávek eliminovat preventivními aktivitami, jako jsou stolní tenis, stolní fotbal a vybudované herní koutky. V případě příznivého počasí nabízíme žákům trávení hlavní přestávky venku.

3.3 Vnitřní informační zdroje školy

Propagační a informační materiály jsou umístěny u metodika prevence, aktuality a důležité zdroje přímo ve sborovně školy. Průběžně je vše doplňováno materiály ze seminářů, konferencí a časopisů. Většina důležité literatury metodika prevence je v elektronické podobě uložena v aplikaci MS TEAMS. Materiály jsou nabízeny učitelům pro přímou práci v hodině i pro samostudium. Koordinátor shromažďuje informace o institucích a organizacích v Olomouckém kraji, které působí v oblasti sociálně patologických jevů.

Nástěnka koordinátora zabývající se patologickými tématy je umístěna v přízemí školy. Žáci se zde mohou seznámit s informacemi primární prevence. Uvádí také přehled nejdůležitějších telefonních čísel a poraden. K informovanosti žáků i vyučujících o aktuálních událostech je využíván rozhlas školy. Žáci mohou využívat kromě pevných schránek důvěry na obou budovách školy také schránku důvěry elektronickou. Metodik prevence a školní psycholog nabízí možnost konzultací jak pro žáky, rodiče i samotné učitele.

3.4 Elektronická schránka důvěry

Škola má zavedenou elektronickou schránku důvěry. Schránka důvěry nabízí alternativu pro ty žáky, kteří se bojí svěřit a otevřeně o možném problému mluvit. Schránka byla programována s důrazem na vysoké zabezpečení dat a může být vhodnou alternativou osobního kontaktu pro děti, které jsou zvyklé na online komunikaci.

Vzkaz se odesílá přes internet z počítače nebo mobilního telefonu. Je možné se podepsat, ale současně nabízí schránka důvěry možnost odpovědět také anonymnímu pisateli. Při odesílání vzkazu žák vyplňuje svůj e-mail, který se však nikomu nezobrazí, slouží pouze pro příjem odpovědi. Aby mohl být problém dobře řešen, je vhodné jej popsat co nejpodrobněji.

Na schránku důvěry se dostane žák přes webové stránky školy, u vchodu do školy je možné si také naskenovat QR kód schránky.

4. ŽÁKOVSKÁ RADA

Na naší škole pracuje již několik let žakovská rada. Její členové spolupracují s vedením školy, spoluorganizují a zajišťují různé akce, soutěže, dávají podněty na zlepšení prostředí. Také přispívají ke zlepšení vztahů mezi žáky různých tříd, ale i mezi žáky a učiteli. Žakovská rada se bude scházet 2x do měsíce, probíhat bude pod vedením paní školní psycholožky PhDr. Miroslavy Czyžové. Každá třída si každoročně volí své mluvčí, kteří zastupují názory své třídy a školy. Ve školním roce 2025/2026 bude pracovat žakovská rada v tomto složení:

TŘÍDA	ZÁSTUPCE	ZÁSTUPCE	TŘÍDNÍ UČITEL
1.A	VÍTĚZOVÁ Barbora	BREBURDA Oliver	Barabášová Jana
1.B	HYNKOVÁ Beáta	VYKYDALOVÁ Hana	Kalabisová Monika
2	SOLOVSKÁ Eva	JAHO DOVÁ Alena	Trávníčková Lenka
3.A	KAŠTOVSKÁ Helena	DĚDOCH Matěj	Tilcerová Gabriela
3.B	SNÁŠEL Matěj	BLAŽKOVÁ Viktorie	Kiliánová Jana
4.A	NOVOTNÁ Ema	KUDLOVÁ Amálie	Maitnerová Jana
4.B	KVAPILÍK Matyáš	ŠENK Matěj	Kubová Renata
5.A	SNÁŠEL Jakub	HRON Petr	Šelongo vá Pavla
5.B	NĚMEC Vojtěch	KAŠTOVSKÝ Vilém	Houdková Markéta
6.A	ŠÁNDOROVÁ Aneta	HRETU Karolína	Šindler David
6.B	DLABALOVÁ Anežka	ZATLOUKALOVÁ Hana	Kiššová Radka
7.A	POPELKA Jakub	ŠENKOVÁ Elen	Hornychová Hana
7.B	BENEŠ Daniel	ŠIŠMOVÁ Eliška	Polášková Monika
8.	DLABAL Vojtěch	SOLOVSKÁ Zuzana	Málková Lenka
9.	DVORSKÝ Jirka	HRÁDKOVÁ Elen	Ševčíková Zdeňka

5. CÍLE A STRUKTURA MPP

Hlavní cíle:

1) Prevence rizikového chování

- Prevence šikany a kyberšikany
- Prevence užívání návykových látek (alkohol, drogy, nikotin, energetické nápoje)
- Prevence závislostí na technologiích (mobilní telefony, sociální sítě, online hry)
- Prevence kriminality a vandalismu

2) Psychická a sociální odolnost

- Posilování duševního zdraví a prevence stresu
- Rozvoj schopnosti zvládat emoce a konflikty
- Podpora zdravého sebevědomí a sebeúcty
- Výchova k empatii a respektu k druhým

3) Bezpečnost a digitální gramotnost

- Ochrana osobních údajů a bezpečné chování na internetu
- Kritické myšlení a schopnost rozpoznat dezinformace
- Bezpečné používání sociálních sítí
- Prevence sextingu a online zneužívání

4) Zdravý životní styl

- Správné stravovací návyky a prevence obezity
- Pohybové aktivity a význam sportu
- Zásady zdravého spánku a prevence vyhoření u dětí
- Vyvážený přístup k času strávenému u obrazovek

5) Vztahy, komunikace a občanská odpovědnost

- Rozvoj komunikačních dovedností a řešení konfliktů
- Prevence domácího násilí a toxických vztahů
- Podpora aktivního občanství a odpovědného přístupu k okolí
- Výchova k toleranci a respektování různorodosti

5.1 Harmonogram

Seznámení ředitele školy s programem

- seznámit ředitele školy s hlavními myšlenkami a úkoly programu. *září 2025*

Metodický deník

- vedení metodického deníku k zapisování schůzek, telefonické rozhovory a pohovory s žáky/rodiči

průběžně

Seznámení kolegů s filozofií programu

- seznámit se základními body plánu a zaangažovat je do jeho realizace *září 2025*
- zajistit průběžnou spolupráci s vedením školy, výchovným poradcem, třídními učiteli a mezipředmětovou spoluprací. *průběžně*

Uspořádat aktivity pro rodiče

- přes aplikaci Bakalář informovat rodiče o funkci metodika prevence *říjen 2025*
- uspořádání besedy pro rodiče /šablony/ *dle nabídek*
- prostřednictvím webových stránek seznamovat rodiče se základními pojmy tématu prevence rizikového chování u žáků. *průběžně*

Spolupracovat s ostatními odborníky

- při realizaci programu a řešení problémů spolupracovat s PPP Olomouc, s nízkoprahovými zařízeními, lékaři, oddělením péče o rodinu, sociálními kurátory, městskou policií.

průběžně

Spolupráce se státní a místní samosprávou

- spolupracovat s Obecním úřadem v Senici na Hané, Úřadem práce v Olomouci a krajským úřadem v Olomouci.

průběžně

Vzdělání

- účast na krajské konferenci metodiků /Šoupal/ *září 2025*
- vedení třídnických hodin *dle nabídek*
- KiVa proškolení sborovny *přípravný týden*

5.2 Organizační změny podporující prevenci rizikového chování

- zřízení herních koutků a odpočinkových zón v hlavní budově školy
- časové posunutí přestávek pro relaxaci a odpočinek
- organizačně zajistit a nabídnout žákům trávení hlavní přestávky venku
- zavedení pravidelného pondělního ranního bloku s třídním učitelem
- zřízení nových schránek důvěry na obou budovách školy
- nabídka volnočasových aktivit během přestávek
- zakoupení Ámos dotykových panelů pro lepší interakci s žáky
- větší četnost společných akcí I. a II. stupně

5.3 Náměty pro třídnické hodiny KiVa

Od školního roku 2025/2026 bude v naší škole systematicky zaváděn program KiVa, který se zaměřuje na prevenci šikany a podporu pozitivního klimatu ve třídách. Jeho nedílnou součástí jsou pravidelné třídnické hodiny, během nichž budou žáci vedeni k otevřené komunikaci, spolupráci a respektu.

Třídnické hodiny poskytují prostor k tomu, aby žáci mohli sdílet své názory, řešit aktuální třídní témata a učili se vnímat zodpovědnost za atmosféru ve třídě. Program KiVa nabízí metodicky zpracované lekce, které prostřednictvím interaktivních her, diskusí a modelových situací pomáhají dětem porozumět tomu, co je to šikana, jaké má důsledky a jak jí mohou předcházet. Žáci se učí nejen odmítat násilí a ubližování, ale také aktivně podporovat vrstevníky, kteří by se mohli stát obětí šikany.

Velkým přínosem je i to, že program KiVa podporuje aktivní zapojení celé třídy a učí děti, že klima třídy tvoří každý člen kolektivu. Třídnické hodiny vedené podle tohoto programu tak nebudou pouze administrativní záležitostí, ale především cílenou prevencí rizikového chování. Přispějí k posílení spolupráce mezi žáky, zvýšení jejich empatie a rozvoji sociálních dovedností, které jsou klíčové pro zdravé vztahy a bezpečné prostředí ve škole.

5.4 Doporučený harmonogram programu KiVa proti šikaně

MĚSÍC	PERSONÁL Všichni dospělí zaměstnanci školy	ŽÁCI	RODIČE Rodiče všech žáků školy	KONKRÉTNÍ PŘÍPADY ŠIKANY Všechny ročníky
Září	Setkání personálu	Úvodní informace (všichni žáci) 1. lekce (1. - 6. třída) Start (7. - 9. třída)	Newsletter pro rodiče	Okamžité řešení případů a další sledování situace
Říjen		2. lekce (1. - 6. třída) 1. téma (7. - 9. třída)	Setkání s rodiči	
Listopad		3. lekce (1. - 6. třída		
Prosinec		4. lekce (1. - 6. třída) 2. téma (7. - 9. třída)		
Leden		5. lekce (1. - 6. třída)		
Únor		6. lekce (1. - 6. třída) 3. téma (7. - 9. třída)		
Březen		7. lekce (1. - 6. třída)		
Duben		8. lekce (1. - 6. třída) 4. téma (7. - 9. třída)		
Květen		9. lekce (1. - 6. třída) Dotazník pro žáky		
Červen	Dotazník pro učitele	10. lekce (1. - 6. třída) Shrnutí		

5.5 Obsah minimálního preventivního programu

Dosavadní systém prevence podle šablony prof. Miovského (56 hodin během celé docházky) byl od školního roku 2025/2026 nahrazen programem KiVa, který ve velké míře přebírá jeho hlavní cíle a tematické oblasti. KiVa prostřednictvím metodicky vedených třídnických hodin systematicky rozvíjí témata šikany, agrese, spolupráce, klimatu ve třídě, respektu, rasismu a xenofobie, sexuální rizikové chování, prevenci CAN i zdravých vrstevnických vztahů.

Další oblasti prevence, které nejsou jádrem KiVa (adiktologie, rizikové sporty a doprava, poruchy příjmu potravy), budou nadále zajišťovány v rámci výuky, formou externích programů, besed, projektových dnů či spolupráce se specializovanými organizacemi.

Tímto způsobem se podaří propojit systematickou dlouhodobou práci v rámci KiVa s cílenými aktivitami zaměřenými na specifické oblasti rizikového chování, aby prevence zůstala komplexní a odpovídala potřebám žáků všech ročníků.

DOPLŇKOVÁ REALIZACE MIMO KIVU	
PREVENCE	ZAJIŠTĚNO
RIZIKOVÉ SPORTY/DOPRAVA	- projektový den celé školy /září/ - 2. ročník Policie ČR: „Tvoje cesta v dopravě“ - 4. ročník BESIP Litovel, průkaz cyklisty
ADIKTOLOGIE	- 6. ročník Policie ČR: „Tvoje cesta onlinem“ - 7. ročník KHS Olomouc: „Jsem nezávislý, nekouřím“ - 8. ročník Policie ČR: „Tvoje cesta na čisto“
SEXUÁLNÍ. RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ	- 9. ročník KHS Olomouc: „Buď HIV negativní“ - součást KiVa programu /3. oddíl/
PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY	- Projektový „Týden zdravé výživy“ celé školy /duben - květen/ - 6. a 7. ročník: náplň předmětu Výchova k občanství a zdraví

1. ODDÍL: 1. – 3. ROČNÍK

LEKCE	ŽÁK SE V LEKCI NAUČÍ
Poznejme své spolužáky	- program KiVa znamená pozitivní atmosféru ve škole - každý žák má právo na bezpečné školní prostředí - lépe poznat jak sebe, tak své spolužáky
Emoce	- co jsou to emoce - jaké různé emoce známe a v jakých situacích je prožíváme - jaký je rozdíl mezi emocí a jednáním
Naše třída: nikoho nevylučujeme z kolektivu	- co je to kolektiv - jaké jsou různé příklady kamarádského kolektivu - prostřednictvím cvičení zjistí něco nového o svých spolužácích - jak se zapojit do nového kolektivu a jak s tím pomoci jiným - zamyslí se nad tím, jaké různé emoce můžeme v kolektivu cítit
V odlišnosti je síla	- co je to rovnost - že společnost potřebuje různé lidi /odlišnosti jsou hodnotné a život je díky nim zábavnější/ - zamyslí se nad tím, jaké pozitivní vlastnosti mají jiní lidé i oni sami
Šikaně říkáme NE	- co je to šikana - jak se šikana liší od nechtěného ublížení - jak se může šikanovaný cítit a jaké jsou nejčastější důsledky šikany - že naše škola šikanu netoleruje, a pokud se vyskytne, okamžitě zakročí
K šikaně se nepřidáme	- jakou roli hrají při šikaně ti, kdo ji přihlížejí - zamyslí se nad tím, jak se v takových situacích chovají sami, a získají motivaci to změnit - pochopí, že za potlačení šikany neseme zodpovědnost všichni
Šikanovaný spolužák potřebuje tvou podporu	- jakými způsoby mohou podpořit šikanovaného spolužáka - zamyslí se nad tím, proč může být těžké se za šikanovaného postavit - pochopí, že i malé gesto/pomoc mohou pro šikanovaného být důležité
Nenechám se šikanovat	- nikdo nemůže za to, že se stal obětí šikany, a nikdo by si šikanu neměl nechat líbit - co je to asertivita a jak může proti šikaně pomoci - co dělat, když je někdo šikanuje
Literární lekce	- zamyslí se nad tématy, která probrali v předchozích lekcích programu KiVa - dokáží se zamyslet nad příběhem - zná roli agresora a podporovatelů - uvědomuje si důležitost pomoci a podpory k šikanovanému

Úmluva KiVa	- zopakují pravidla proti šikaně - připomenutí, že je nutné pravidla dodržovat i celý následující rok - dostanou pozitivní zpětnou vazbu na své chování v kolektivu
--------------------	---

2. ODDÍL: 4. – 6. ROČNÍK

LEKCE	ŽÁK SE V LEKCI NAUČÍ
Každý si zaslouží respekt	- program KiVa znamená pozitivní atmosféru ve škole - každý žák má právo na bezpečné školní prostředí, co to znamená pro ně samotné i pro ostatní - rozdíl mezi trávením času o samotě a ve společnosti druhých lidí a že obojí má svůj význam - že ve vztazích je vždy zásadní druhého respektovat a jak to vypadá, když se navzájem respektujeme/nerespektujeme - co je mezilidská komunikace a s jakými problémy se při ní můžeme setkat
V kolektivu	- co je kolektiv - čím se vyznačuje komunikace v kolektivu - že se nám někdy v kolektivu může stát, že se zachováme jinak, než jak bychom sami chtěli /kvůli tlaku skupiny/ - že v kolektivu mají jednotlivci různé role a kolektiv přispívá k jejich určení - jak se zapojit do nového kolektivu a jak s tím pomoci druhým - zamyslí se, jaký kolektiv tvoří jejich třída
Poznej šikanu!	- co je šikana a jak ji rozpoznat v reálných situacích - co šikana naopak není /hádky, konflikt,.../ - jaké podoby šikany může mít - jak rozšířeným problémem šikana je - že šikana je sice rozšířená, ale není přijatelná - dozvědí se, komu šikanu nahlásit a jak ji škola řeší
Skryté formy šikany	- co jsou to skryté formy šikany - co jsou to dvojznačná sdělení a jak souvisejí se šikanou - uvědomí si, že i skrytá šikana ubližuje
Opatrnost na internetu	- co je to kyberšikana - jak se chránit před šikanou na internetu - co dělat, když se na internetu stanou terčem ubližování nebo šikany
Důsledky šikany	- pochopí, jak se šikanovaný může cítit - zjistí, jaké jsou nejběžnější důsledky šikany - uvědomí si, že i šikana může život člověka ovlivnit i na mnoho let

	- zamyslí se nad tím, jaká atmosféra panuje v kolektivu jejich třídy a jestli za poslední dobu došlo k nějakým pozitivním změnám
Šikana a kolektiv	- zamyslí se nad vlastním názorem na šikanu - zjistí, že většina dětí s šikanou nesouhlasí - že se ne vždy chováme podle vlastního názoru /kvůli tlaku skupiny/ - jaké role při šikaně zastávají jednotlivý zúčastnění - zamyslí se nad tím, jak se při šikaně chovají sami
Jak vyjádřit podporu	- jakými způsoby mohu vyjádřit podporu šikanovanému spolužákovi - proč může být těžké postavit se za oběť šikany - že i malým gestem/činem můžeme šikanovanému hodně pomoci - vyzkouší si různé možnosti, jak se při šikaně zachovat
Jak se bránit	- co dělat, když se stanou obětí šikany - co naopak v takovém případě nedělat - co je to asertivita - co se ve škole stane, když se některý učitel dozví, že dochází k šikaně - proč může být obtížné někomu o šikaně říct
KiVa škola – pojd'me do toho společně	- zopakují si pravidla proti šikaně, která si třída v průběhu roku stanovila - zavážou se k dodržování KiVa úmluvy proti šikaně - zamyslí se nad tím, jak se situace v jejich třídě změnila - zjistí, jak situaci v jejich třídě vnímají ostatní - zamyslí se nad tím, jak sami přispěli ke změně/k tomu, že situace zůstala stejná

3. ODDÍL: 7. – 9. ROČNÍK

TÉMA	ŽÁK SE V LEKCI NAUČÍ
Seznamování a posilování soudružnosti kolektivu	Cílem úvodní části je vytvořit bezpečné prostředí, připravit třídu na následnou práci na náročnějších. Program obsahuje aktivity pro posílení soudružnosti kolektivu, podporuje sociální dovednosti a vztahy. Jedním z rizikových faktorů šikany je osamělost, právě proto je prevence osamělosti jedním ze základních prvků programu proti šikaně - seznámit se a vytvářet bezpečnou atmosféru ve třídě - posilovat soudružnost kolektivu - zvládne vystoupit z role, kterou zaujímá ve třídě
Komunikace v kolektivu /2 – 4 lekce/	Nejdůležitějším cílem prvního tématu je vysvětlit žákům, že šikana se často týká celé třídy, i když řada jejích členů šikanu individuálně neschvaluje. Je zásadní, aby se žáci zamysleli nad svými postoji a reakcemi na šikanu i nad tím, jaký vliv má na jejich uvažování a jednání kolektiv. - připomenout si, co je šikana - zamyslet se, jaký je náš postoj k šikaně, a jestli se podle něj chováme - uvědomit si, jak jednáme v případě šikany /role spojená se šikanou/ - pochopit vliv kolektivu na naše chování a myšlení /tlak vrstevníků a normy v kolektivu/ - vnímat, že každý nese zodpovědnost za výskyt šikany ve třídě a že do boje proti šikaně a do její prevence se musí zapojit celý kolektiv
Já a ostatní /3 – 6 lekcí/	Hlavním cílem druhého tématu je lépe porozumět vlastním myšlenkám a pocitům, trénovat si sebepřijetí a soucit se sebou samým. Sebepoznání a přijetí vlastních nedostatků je klíčem k toleranci a přijetí odlišností druhých. Když je člověk spokojený sám se sebou, je pro něj jednodušší být otevřený k odlišnostem. - naučit se lépe rozpoznávat různé emoce, rozeznávat své vlastní emoce a myšlenky, které se s nimi pojí - pochopit, jaký vliv má na naše prožívání různých situací to, jak se sami interpretujeme - pozorování vlastního vnitřního monologu - trénování soucitu se sebou samým a upuštění od přílišné sebekritiky - pochopení významu vlastního jednání, chování a způsobu

	komunikace s druhými - trénování asertivní komunikace s respektem k druhému
Podoby a mechanismy šikany /3 – 6 lekcí/	Hlavním cílem třetího tématu je prozkoumat různá úskalí spojená se sociálními interakcemi a pochopit, že existuje mnoho různých forem šikany. Do tohoto tématu patří skrytá šikana a kyberšikana, sexuální obtěžování a genderově motivované obtěžování. Hlavní je pochopit principy konstruktivní interakce a najít řešení problematických situací. - pochopit, jaké problémy mohou nastat při společenských situacích, a uvědomit si, jak se při nich sami chováme - pochopit, že šikana může mít mnoho různých podob, stále však jde o tentýž jev - pochopit, co je to skrytá šikana a kyberšikana, obtěžování a šikana založená na genderu a sexualitě - naučit se, jak reagovat v různých situacích, kdy je někdo terčem ubližování nebo šikany
Následky šikany a boj proti ní /3 – 6 lekcí/	Poslední téma se zaměřuje na následky šikany. Šikanou trpí nejen oběť, ale také ostatní žáci ve třídě. Zastavení šikany je v zájmu všech, protože šikana ovlivňuje celou skupinu a ohrožuje pocit bezpečí každého jedince. Nejpozději v této fázi by se měl každý cítit zodpovědný za zamezení šikany ve své třídě nebo škole. - pochopit, jak závažné následky může šikana mít - zamyslet se nad tím, zda v naší třídě a v naší škole panuje bezpečná atmosféra, zda v nich nedochází k šikaně, a jestli v průběhu školního roku došlo v těchto ohledech k nějakým změnám - zapojit žáky do šíření pozitivní atmosféry ve školní komunitě a vytváření tradic, které podpoří kontinuitu programu KiVa

5.6 Evaluace preventivního programu KiVa

KiVa program každoročně zajišťuje dotazníkové šetření, plošný monitorovací nástroj, který poskytuje informace o aktuální míře šikany a viktimizace na škole a zpětnou vazbu k úrovni vyučovaných lekcí.

V červnu školního roku 2024/2025 jsme v rámci příprav na zavedení programu KiVa realizovali mezi žáky monitorovací dotazníky, které slouží jako vstupní data pro práci s jednotlivými třídními kolektivy i pro školu jako celek. Tyto dotazníky mapují vztahové klima ve třídách, míru výskytu šikany a další ukazatele související s bezpečím a atmosférou ve škole.

Na základě získaných výsledků budeme v následujícím školním roce sledovat změny a posuny v jednotlivých oblastech. Evaluace programu KiVa tak bude probíhat formou porovnávání výsledků monitorovacích dotazníků z různých období, což nám umožní objektivně vyhodnotit účinnost realizovaných opatření a cíleně reagovat na potřeby našich žáků.

6. KONTAKNÍ ÚDAJE NA EXTERNÍ PRACOVISTĚ

Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje

U Sportovní haly 1a, 779 00 Olomouc, tel.: 585 221 045, 585 224 573

Web: <http://www.ppp-olomouc.cz>

E-mail: ppp@ppp-olomouc.cz; neusar@ppp-olomouc.cz

Ředitel: Mgr. Lubomír Schneider – speciální pedagog

Mgr. Věra Neusar – oblastní metodik prevence /582 800 066/

Poradna pro rodinu

Na Vozovce 26, 779 00 Olomouc, tel: 731 447 451, 585 413 540

e-mail: ppr.olomouc@ssp-ol.cz

PhDr. Radka Hrochová Hrubá – vedoucí poradny

Centrum pro rodinný život

Biskupské nám. 2, 779 00 Olomouc, tel.: 704 120 180

Mariánská 9, 779 00 Olomouc

E-mail: rodina@ado.cz

Probační a mediační služba Olomouc

Mozartova 110/4, 779 00 Olomouc, tel.: 773 783 681

Mgr. Mrázková Taťána – vedoucí střediska

Další kontakty:

- Středisko rané péče Olomouc – pro podporu a provázení rodin dětí se zrakovým a kombinovaným postižením tel.: 774 734 035
- P-centrum Olomouc – pro lidi, potýkající se se závislostmi a návykovým chováním tel.: 585 221 983
- Bílý kruh bezpečí – pro bezplatnou a diskrétní pomoc obětem trestných činů tel.: 732 700 533
- Středisko sociální prevence – pro podporu dětem, rodinám, manželským párům a dalším osobám, které se nacházejí v nepříznivé životní situaci tel.: 585 427 141

Kliničtí psychologové pro děti a mládež:

- PhDr. Mgr. Martin Slabý, Ph.D.
slaby@centrum.cz; tel.: 608 955 943
- PhDr. Jiří Smejkal
smejkal-kp@seznam.cz; tel.: 585 438 107, 607 087 274
- PhDr. Anita Petru
anitapetru@seznam.cz; tel.: 585 222 068
- Mgr. Monika Halířová
halirovamonika@seznam.cz; tel.: 739 995 385

7. LEGISLATIVNÍ RÁMEC PRIMÁRNÍ PREVENCE

STRATEGIE

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 - 2027

Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019 - 2027

Strategie prev. a snižování škod spojených se závislostním chováním v Ol. kraji 2023 – 2026

Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji 2023 - 2026

Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2023 - 2026

ZÁKONY

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Zákon č. 422/2003 Sb., o sociální potřebnosti – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách (novela zákona č. 482/1991 Sb.)

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (více o ohlašovací povinnosti školy)

Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže

VYHLÁŠKY

Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vyhláška č. 412/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.: MŠMT-21149/2016)

Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních (č.j.: MŠMT 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování:

1. Návykové látky
2. Rizikové chování v dopravě
3. Poruchy příjmu potravy
4. Alkohol
5. Syndrom CAN
6. Školní šikanování
7. Kyberšikana a další formy kybernetické agrese
8. Homofonie
9. Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. Vandalismus
11. Záškoláctví
12. Krádeže
13. Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky
14. Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí
15. Netolismus
16. Sebepoškozování
17. Nová náboženská hnutí
18. Rizikové sexuální chování
19. Příslušnost k subkulturám
20. Domácí násilí
21. Hazardní hraní
22. Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS.
23. Psychická krize /duševní onemocnění žáka/
24. Sebevražedné chování

Dostupné na webu MŠMT: [Metodické dokumenty MŠMT](#)

8. ZÁVĚR

Hlavní vizi naší práce jsme se pokusili shrnout do označení školního vzdělávacího programu, který jsme pojmenovali Světozor. Být přístupný všemu novému, být ochotný se dále učit a zdokonalovat. Program školy je orientován na žáka, respektuje jeho osobní maximum a individuální potřeby. Rozvíjí tvořivost a současně zohledňuje možnosti. Má vybavit každého žáka vším potřebným pro úspěšný a radostný život.

Účelem tohoto Minimálního preventivního programu je vytvořit ve škole takové zázemí, aby těchto cílů bylo dosaženo nejsnáze. Aby výchovně vzdělávací proces probíhal v bezpečném a svobodném prostředí, kde bude panovat vzájemný respekt a úcta.

Minimální preventivní program může být průběžně aktualizován a doplňován dle vývoje ve škole.